

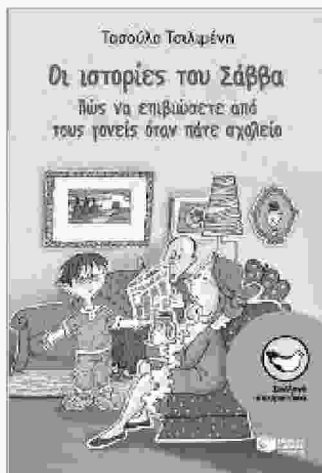
ΤΟ ΝΕΟ ΒΙΒΛΙΟ ΤΗΣ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΟΥ ΤΑΣΟΥΛΑΣ ΤΣΙΛΙΜΕΝΗ «ΟΙ ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΤΟΥ ΣΑΒΒΑ. ΠΩΣ ΝΑ ΕΠΙΒΙΩΣΕΤΕ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΓΟΝΕΙΣ ΟΤΑΝ ΠΑΤΕ ΣΧΟΛΕΙΟ»

Για παιδιά, γονείς και εκπαιδευτικούς

Κυκλοφορεί από τις εκδόσεις Πατάκη, το νέο βιβλίο της καταξιωμένης πανεπιστημιακού και συγγραφέως Τασούλας Τσιλιμένη, με τίτλο «Οι Ιστορίες του Σάββα. Πώς να επιβιώσετε από τους γονείς όταν πάτε σχολείο». Ο επίκουρος καθηγητής του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας Κώστας Μάγος, προσεγγίζει το βιβλίο, το θέμα του, τη γραφή και τη συγγραφέα με τη δική του οπτική. Χαρακτηριστικά, σημειώνει μεταξύ άλλων:

«Το νέο βιβλίο κ. Τσιλιμένη που, όπως και στο σύνολό του το έργο της συγγραφέως, συνδυάζει την περιπέτεια με το χιούμορ, τον ρεαλισμό με τη φαντασία, την πλοκή με τη συγκίνηση. Ένα βιβλίο που απευθύνεται σε παιδιά, αλλά και όχι μόνο. Είναι το βιβλίο: «Οι Ιστορίες του Σάββα, πώς να επιβιώσετε από τους γονείς σας όταν πάτε σχολείο». Όπως φαίνεται και από τον τίτλο πρωταγωνιστής της ιστορίας είναι ο Σάββας, ένας εξάχρονος μαθητής που ξεκινά τη φοίτησή του στο Δημοτικό Σχολείο, άρα και τη σχολική του διαδρομή στην τυπική εκπαίδευση. Το βιβλίο περιλαμβάνει τρεις επιμέρους ιστορίες του Σάββα: Την πρώτη μέρα στο σχολείο, που περιγράφει ακριβώς αυτό που λέει και ο τίτλος, δηλ. την αναρκτήρια ημέρα της σχολικής ζωής, μια μέρα που συνήθως δεν την ξεκινάει ούτε τα παιδιά ούτε οι γονείς. Η δεύτερη ιστορία είναι η ζωγραφιά του Σάββα που εστιάζει σε μια ζωγραφιά που προσπαθεί να κάνει ο ήρωας και τις παρεμβάσεις των γονιών του, ενώ η τρίτη ιστορία με τίτλο: Ευτυχώς που υπάρχουν οι ψείρες, περιγράφει μια εκπαιδευτική εκδρομή της τάξης του Σάββα. Σ' αυτήν την τρίτη ιστορία πρωταγωνιστής εκτός από το Σάββα και τον φίλο του τον Μάκκ, είναι και το προσφιλές έντομο, η ψείρα, ανεβάζοντας κατακόρυφα τόσο την πλοκή όσο και το χιούμορ της ιστορίας.

Στις ιστορίες του Σάββα, ήρωες εκτός από τον ίδιο είναι και οι γονείς του. Οι γονείς που αγωνιούν για τον Σάββα, φοβούνται, συμφωνούν, διαφωνούν και φυσικά παρεμβαίνουν, παρεμβαίνουν, παρεμβαίνουν διασκαλεύοντας τη ζωή του Σάββα ο οποίος παρά τους παρεμβατικούς γονείς φαίνεται να είναι ένα φυσιολογικό και ώριμο παιδί, τόσο ώριμο που προσπαθεί να κατανοήσει τις υπερβολικές αντιδράσεις των γονιών του, να καταλάβει τις αγωνίες

τους. Οι ιστορίες του Σάββα είναι ιστορίες που περιγράφουν τρεις διαφορετικές μέρες του Σάββα στην Α' τάξη του Δημοτικού Σχολείου. Τρεις ιστορίες όπου ο κάθε μικρός αναγνώστης (το βιβλίο προτείνεται για παιδιά από έξι ετών και πάνω) θα αναγνωρίσει τη σχολική καθημερινότητα, θα ταυτιστεί πολλές φορές με τις σκέψεις και τις πράξεις του ήρωα, θα μοιραστεί τις αγωνίες και τους προβληματισμούς του.

Η δυνατότητα ταύτισης του αναγνώστη με τον ήρωα ή τους ήρωες αποτελεί ένα από τα βασικά χαρακτηριστικά ενός επιτυχημένου παιδικού βιβλίου. Και οι ιστορίες του Σάββα, όπως και όλα τα προηγούμενα βιβλία της κ. Τσιλιμένη διαθέτουν όλα τα χαρακτηριστικά ενός εξαιρετικού παιδικού βιβλίου. Ενός βιβλίου που κρατά αμείωτο το ενδιαφέρον του αναγνώστη λόγω της πρωτότυπης πλοκής, που ευχαριστεί και διασκεδάζει λόγω του στοιχείου του χιούμορ που περισεύει στην ιστορία, που κυρίως προβληματίζει τους μικρούς αναγνώστες χωρίς να πέφτει στην παγίδα του διδακτισμού, ενός βιβλίου που μέσα από την ιστορία του διατρέχει με τρόπο ευαίσθητο πολλά και διαφορετικά θέματα

της σύγχρονης παιδαγωγικής. Κι ως δούμε κάποια από τα θέματα που θίγει το βιβλίο.

Κυρίαρχο θέμα και στις τρεις ιστορίες είναι ο ρόλος των γονιών και ο βαθμός παρέμβασής τους στην εκπαιδευτική διαδικασία. Οι γονείς του Σάββα είναι η κλασική περίπτωση γονιών που λόγω της αγωνίας και του φόβου μην συμβεί κάτι στο παιδί τους, μήπως και οι καταστάσεις δεν εξελιχθούν όπως οι ίδιοι πιστεύουν ότι πρέπει να εξελιχθούν παρεμβαίνουν. Παρεμβαίνουν τόσο που φτάνουν στο σημείο να ζωγραφίζουν οι ίδιοι τη ζωγραφιά που ζητά η δασκάλα να κάνουν οι μαθητές και που ο ήρωας Σάββας την κολλά πάνω στο ψυγείο γράφοντας 'μάμά και μπαμπάς', ενώ στη συνέχεια κάνει μόνος του τη ζωγραφιά που ο ίδιος θέλει. Ένα δεύτερο σημαντικό θέμα που θίγει το βιβλίο είναι η μετάβαση από το Νηπιαγωγείο στο Δημοτικό Σχολείο. Η πρώτη ιστορία του βιβλίου αφορά την πρώτη μέρα του Σάββα στην πρώτη Δημοτικού και μέσα από αυτήν φανερώνεται η συναισθηματική φόρτιση όλης της οικογένειας για την προσαρμογή στο νέο σχολικό περιβάλλον. Η προσαρμογή αυτή είναι επίσης ένα τεράστιο θέμα στη διεθνή παιδαγωγική βιβλιογραφία, αναδεικνύοντας τον καθοριστικό ρόλο του σχολείου και του δασκάλου/δασκάλας που θα υποδεχθεί το παιδί, αλλά και της προετοιμασίας που έχει γίνει τόσο στο Νηπιαγωγείο όσο και στο σπίτι. Στην περίπτωση του Σάββα όλα εξελίσσονται θετικά, αφού η γλυκύτητα δασκάλα τα υποδέχεται με ένα πλατύ χαμόγελο, έχει διαμορφώσει την τάξη ώστε να θυμίζει το περιβάλλον του Νηπιαγωγείου και ξεκινά τη γνωριμία με μαρκαδόρους και ζωγραφίες.

Ένα τρίτο πολύ ενδιαφέρον στοιχείο που ξετυλίγεται μέσα στην ιστορία είναι η έμμεση αναφορά στην κοινωνικοποίηση των παιδιών, στην επιλογή των φίλων, της παρέας, στην ανάπτυξη των διαπροσωπικών σχέσεων και των συναισθηματικών αναδράσεων που τις συνοδεύουν. Στην τρίτη ιστορία του βιβλίου, όταν ο Σάββας ανακαλύπτει ότι ο 'κολλητός' του ο Γιώργος δεν θα είναι μαζί τους στην εκδρομή, είναι έτοιμος να βάλει τα κλάματα, θέλει να μην πάει κι αυτός, αναδρά, θυμώνει. «Με κατεβασμένο το κεφάλι και βλέμμα κολλημένο στην πλάτη του μπροστάνου καθίσματος άρχισε να μασά και να δαγκώνει το κορδόνι της κουκούλα του», γράφει η συγγραφέας, δίνοντας μια εξαιρετική ει-

κόνα του απογοητευμένου Σάββα και συγχρόνως μια εικόνα για το πόσο καλά φαίνεται να ξέρει η ίδια την παιδική ψυχή, τόσο ως έμπειρη παιδαγωγός όσο και ως μητέρα. Όμως και ως έμπειρη αναγνώστρια και συγγραφέας της παιδικής λογοτεχνίας ξέρει ότι η εικόνα αυτή δεν μπορεί να κρατήσει πολύ, πρέπει να αναστραπεί, πρέπει να δοθεί μια θετική λύση που θα αποτελέσει θετικό πρότυπο για τους μικρούς αναγνώστες και έτσι, σοφά, καθώς προχωρά η ιστορία η απουσία του μοναδικού φίλου του Σάββα από την εκδρομή αποτελεί τελικά ευκαιρία για να γνωριστεί με έναν άλλο συμμαθητή του, να βρει τρόπο να επικοινωνήσει και να δημιουργήσει μια καινούρια φίλια ώστε να υπάρχει θετική εξέλιξη στην κοινωνικοποίηση του μικρού ήρωα.

Η συγγραφέας με πολλή προσοχή αποφεύγει τα στερεότυπα των γονεϊκών ρόλων όπου ευκολα πέφτουν πολλά παιδικά βιβλία. Έτσι, στο συγκεκριμένο βιβλίο η αγωνία του πατέρα και της μητέρας για το παιδί τους είναι κοινή, ο πατέρας είναι εξίσου τρυφερός και συμμετοχικός στις διαδικασίες, ακολουθεί και εκείνος με την προετοιμασία του παιδιού ή με το βραδινό μπάνιο του μικρού Σάββα.

Παράλληλα με την αποφυγή των έμφυλων στερεοτύπων οι ιστορίες του Σάββα διαθέτουν και μια διαπολιτισμική διάσταση, η οποία φαίνεται στη δεύτερη ιστορία μέσα από τη συζήτηση που αναφέρεται να γίνεται στην τάξη για τις γειτονίες του κόσμου. «Η δασκάλα είπε ότι υπάρχουν πολλές γειτονίες σε όλον τον κόσμο. Μας έδειξε πολλές φωτογραφίες». Οι γειτονίες του κόσμου είναι ένα από τα πιο ενδιαφέροντα διαπολιτισμικά πρότζεκτς που προσφέρονται για τη διαπολιτισμική ευαισθητοποίηση των παιδιών ιδιαίτερα των πρώτων τάξεων του Δημοτικού.

Επισημαίνω ότι το βιβλίο της κ. Τσιλιμένη, αν και απευθύνεται σε μικρά παιδιά, θα ήταν καλό να διαβαστεί και από γονείς, αλλά και από εκπαιδευτικούς και υποψήφιους εκπαιδευτικούς. Η εικονογράφος κ. Τέτι Σάλου, μια από τις πλέον έμπειρες και καλές Ελληνίδες εικονογράφους έδωσαν μια άλλη διάσταση στον ήρωα και στη σκηνογραφική θέσπιση της ιστορίας. Οι εικόνες της όχι μόνο αναδεικνύουν με τον καλύτερο τρόπο την περιπέτεια και τα στοιχεία του βιβλίου, αλλά είναι εικόνες με άποψη, με χιούμορ, με ευαισθησία, εικόνες που προβληματίζουν από μόνες τους».